

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea II: Judele-sindic al trib. Putna cu Comunitatea israelită din Focșani.*

Curtea de apel din Constanța: Ministerul public cu Panaghi Lepzatos.

Tribunalul județului Botoșani: Savel a Diaconitei și alții cu Fiscul.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNEA II.

Audiența dela 2 Octombrie 1915

Președinta d-lui V. Râmnicéanu, președinte

Judele-sindic al trib. Putna cu Comunitatea israelită
din Focșani

FUNDAȚIUNI.— PERSOANE JURIDICE.— COMUNITATEA ISRAELITĂ DIN FOCȘANI. — EXISTENȚĂ ANTERIOARĂ CODULUI CALIMACH.

PERSOANE JURIDICE. — ASOCIAȚIUNI CULTURALE, RELIGIOASE SAU DE BINEFACERE. — DOVADA CALITĂȚII LOR. — VECHIA LEGISLAȚIE.

STRANĂ.— DREPT DE FOLOSINȚĂ.— DACĂ POATE FI CEDAT DE POSESOR SAU URMĂRIT DE CREDITORII ACESTUIA.

1⁰ După § 38 din codul Calimach, fundațiunile de utilitate publică, între care sunt și asociațiunile religioase sau culturale sub numele de tovărășii ertate, se puteau înființa chiar fără o prealabilă autorizare a Statului, fără un hrisov domnesc, pe cât timp asemenea fundațiuni nu erau cu hotărîre oprite de lege, ori nu erau împotrivi-toare obșteștei siguranțe, bunelor obiceiuri sau a moralului.

Prin urmare, comunitatea israelită din Focșani, care a fost fondată și a existat înainte de punerea în vigoare a codului Calimach, are o personali-

tate juridică necontestată și poate fi valabil reprezentată în justiție.

2⁰ Asociațiunile culturale religioase sau de binefacere, fondate înainte de punerea în vigoare a codului civil, nu pot fi supuse, în ce privește dovada calității lor de persoane juridice, a modului de administrare și de reprezentare în justiție, normelor prescrise de codul civil, fiindcă vechia legislațiune nu impuneă pentru crearea, administrarea și reprezentarea lor, nici una din formalitățile edictate de codul civil.

3⁰ Dreptul de strană, care consistă în facultatea conferită posesorului acestui drept de a ocupă în o biserică sau templu, în timpul serviciului religios, o anumită strană; în schimbul unei ofrande, drept care nu se acordă decât persoanelor demne de o asemenea distincție, este analog dreptului de uz, și un asemenea drept neputând fi nici cedat, nici închiriat de titularul său, nu poate fi vândut silit de creditorii acestuia.

No. 237.— Respins, ca neîntemeiat, recursul făcut de judele-sindic al tribunalului Putna, contra sentinței aceluși tribunal, secția II, în proces cu Comunitatea israelită din Focșani.

S'au ascultat: d-l avocat Rainu, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat C. Wortman, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Având în vedere sentința adusă în recurs, din care se constată că judele-sindic al tribunalului Putna, vânzând prin licitație publică dreptul de strană, pe care falitul Reiss îl avea în templul Comunității israelite din Focșani, comunitatea, prin președintele ei, a făcut acțiune pentru anularea acelei vânzări;

Că, judecătoria de ocol, respingând ca fără interes acțiunea, comunitatea a făcut apel înaintea tribunalului Putna și această instanță admitând apelul, a anulat vânzarea.

Asupra motivului I de casare:

«Tribunalul, admitând că Comunitatea israelită din Focșani e o persoană juridică, cu drept de a stă în justiție, prin comitetul său, a făcut un abuz de putere, de oarece persoanele juridice nu au ființă, decât în puterea unei legi sau a unui contract intervenit între părți cu formele de autenticitate și publicitate prevăzute de legi, ceeace, în speță, comunitatea n'a dovedit că posedă».

Considerând că, după § 38 din codul Calimach, fundațiunile de utilitate publică, între cari sunt și asociațiunile religioase sau culturale, sub numele de tovărășii ertate, se puteau înființa chiar fără o prealabilă autorizare a Statului, fără un hrisov domnesc, pe cât timp asemenea fundațiuni nu erau cu hotărîre oprite de lege, ori nu erau împotrivoitoare obșteștei siguranțe, bunelor obiceiuri sau a moralului;

Că, în speță, fiind constatată că comunitatea israelită din Focșani a fost fondată și a existat încă din anul 1800, deci înainte de punerea în vigoare a codului Calimach, existența sa ca persoană juridică nu poate fi contestată;

Că, așa fiind, cu drept cuvânt tribunalul a hotărît că această comunitate poate fi valabil reprezentată în justiție și, prin urmare, motivul acesta de casare este neîntemeiat.

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 94 pr. civ., de oarece tribunalul a admis ca președintele comunității să stea în judecată, reprezentând comunitatea, fără să aibă procură autentică sau legalizată din partea tuturor sau majorității membrilor ei și fără să existe o lege, statut sau convenție autentică prin care să se fi atribuit președintelui sau comitetului comunității dreptul de a o reprezenta în justiție; dar, tribunalul a admis reprezentarea în justiție prin mandat tacit, ceeace e formal oprit de art. 94 pr. civ., lege de ordine publică, ce se aplică cu putere retroactivă».

Considerând că, asociațiunile culturale, religioase sau de binefacere, fondate înainte de punerea în vigoare a codului civil, nu pot fi supuse — în ce privește dovada calității lor de persoane juridice, a modului de administrațiune și de reprezentare în justiție — normelor prescrise de codul civil, fiindcă vechea legislațiune nu împunea pentru crearea, administrarea și reprezenta-

rea lor, nici una din condițiunile și formalitățile edictate din codul civil și, întrucât tribunalul constată în fapt, din certificatul aflat în dosar, că Comunitatea izraelită din Focșani se administrează printr'un comitet ales de ea, care, la rândul său, alege pe președinte, este evident că, prin această alegere, comunitatea dă președintelui său dreptul de a o reprezenta în justiție și, prin urmare, motivul de casare este neîntemeiat.

Asupra motivului III de casare:

«Greșită interpretare a art. 571 cod. civ., stabilindu-se că dreptul cumpărătorului de a-și face rugăciunile într'o anumită strană la templul israelit, ar fi un drept de uz, pe când el nu e decât un drept incorporal susceptibil de a fi transmis prin vânzare».

Considerând că tribunalul constată, în fapt, din actele cauzei și din susținerile părților, că dreptul de strană, ce a fost vândut de judele-sindic al falimentului Reiss, constă în facultatea pe care posesorul acestui drept o are de a ocupa în templul comunității izraelite, în timpul serviciului religios, o anumită strană, în schimbul unei ofrande, drept pe care comunitatea nu-l acordă decât persoanelor demne de o asemenea distincțiune, fără a putea fi cedat de acestea altor persoane;

Considerând că, dreptul de strană, astfel cum este constatată, fiind un drept de folosință conferit numai în vederea unei anumite persoane, este analog dreptului de uz; că, un asemenea drept neputând fi nici cedat, nici închiriat de titularul său, nu poate fi vândut silit de creditorii acestuia; că, așa fiind, cu drept cuvânt tribunalul a anulat vânzarea dreptului de strană al falitului Reiss și, prin urmare, și motivul acesta de casare este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

Audiența dela 19 Noembrie 1915

Președinta d-ului I. Hagiescu-Miriște, consilier

Ministerul public cu Pana, hi Leozatos

BANCROTĂ. — FALIMENT. — CHESTIUNE PREJUDICIALĂ. — ACȚIUNE PENALĂ. — ART. 714 C. COM.

Legiuitorul nostru, cu prilejul modificării adusă codului comercial în anul 1895, alarmat de mulțimea falimentelor — mijloc neonest de îmbogățire — care bântuiau o parte a comerțului nostru, s'a depărtat de sistemul legii italiene prin suprimarea unor articole și schimbarea

altora, și inspirat și de doctrina și jurisprudența franceză, a statuat că falimentul nu este o chestiune prejudicială acțiunii penale, ci aceasta din urmă — în interesul ordinii sociale mai mult decât în al creditorilor — odată deslănțuită, trebuie dusă până la capăt, deși sentința declarativă de faliment nu s'a pronunțat sau a fost retractată.

Curtea,

Având în vedere apelul d-lui procuror al tribunalului Tulcea, contra sentinței corecționale a acelui tribunal, No. 1.102 din 1915, care achită pe Panaghi Leozatos de faptul de bancrută simplă ce i se impută;

Considerând că tribunalul constată că negustorul Panaghi Leozatos, deși la un moment dat încetase plățile sale, însă nefiind căzut în stare de faliment, nu-l poate condamna pentru bancrută, infracțiune strâns legată de existența unei sentințe declarative de faliment;

Considerând că, dacă această teorie se poate susține în codul italian, unde independența procedurii comerciale de procedura sau instrucțiunea penală merge aproape paralel până în punctul însă unde o hotărâre declarativă de faliment trebuie să se pronunțe, nu tot astfel ar fi și în legislațiunea noastră, în urma modificărilor aduse codului comercial în anul 1895;

Considerând că, dacă redactorii codului nostru au tradus în art. 714 cod. com. art. 696 italian, care, după ce fixează regula, că procedura falimentului înaintea jurisdicțiunii comerciale și instrucțiunea sau procedura penală, se vor urmări independent una de alta, derogând dela principiul «criminalul ține în suspensiune civilul» și termină în ultimul aliniat: «Deciziunea definitivă a instanțelor penale va trebui să fie notată pe marginea sentinței declarative de faliment și se va publica cu aceasta», lăsând să se vadă că independența ar avea o limită: sentința declarativă de faliment, la noi însă, față de modificările ce au introdus, după cum vom vedea, partea finală a art. 714 rămâne cu explicațiunea că se ocupă *de eo quod plerumque fit*;

Considerând că, în codul italian, legiuitorul, călăuzit de dorința de a stimula pe falit să desdauneze pe creditorii, poate mai mult decât din grija de a-l ajuta în nenorocire, dispune, în art. 839 și 861, că hotărârea de omologare a concordatului, atunci când falitul merită un tratament special, să poată declara că numele lui să fie șters din tabloul falșilor sau că, prin efectul

îndeplinirii obligațiilor luate prin concordat, să rămână revocată sentința declarativă de faliment, chiar în privința urmăririi penale sau să se stingă acțiunea publică (art. 852 și 874 din vechiul cod român);

Considerând că, legiuitorul nostru a suprimat aceste articole, în 1895, preocupat de interesul social mai mult decât de acela al creditorilor, și mai cu seamă alarmat de mulțimea falimentelor devenite mijloc necinstit de îmbogățire prin iscusința așa numiților sam-sari, inspiratori și regulatori de falimente;

Că, legiuitorul, consecuent principiilor filosofiei dreptului, care atribuie acțiunii publice puterea de a apăra ordinea socială și a nu o lăsa la bunul plac al creditorilor, indiferent de interesul societății, are grija ca traducerea art. 857 italian, considerând culpabil de bancrută pe comerciantul declarat falit, să o facă în articolul 877 corespunzător, prin înlocuirea cuvântului «falito» cu «cel care a încetat plățile sale»;

Considerând că, tot în respectul efectelor acțiunii penale și a principiului enunțat în frunte sub titlul VIII al codului comercial, că această acțiune este de ordine publică, el declară — depărtându-se iarăș de italieni — inadmisibil concordatul judiciar, când falitul este inculpat pentru bancrută frauduloasă, până ce nu a fost definitiv achitat;

Că, dar, din toate acestea se vede lămurit că legiuitorul nostru nu a voit să considere declarațiunea în faliment o chestiune prejudicială acțiunii penale, ci mai mult doritor de a remedia trista stare de lucruri, bântuind o parte a comerțului nostru, s'a inspirat în acest scop de jurisprudența și doctrina franceză, unde se pedepsește bancrutar simplu, negustorul arătat de sentința tribunalului de comerț, că nu este în cazul de a fi declarat în stare de faliment, sau că rămâne condamnat pentru bancrută, comerciantul a cărui sentință declarativă de faliment a fost retractată sau anulată pentru seriosul motiv că justiția represivă nu poate dezarmă în fața considerațiilor de interes al creditorilor;

Considerând că, nici sentimentele de umanitate pentru falitul nenorocit, nu pot la noi milita în favoarea sistemii italiene, căci pentru rarismile cazuri în cari asemenea situațiuni s'ar putea ivi, creditorii — poporul nostru din fire bun și milos — pun în fapt chiar reabilitarea lui, prin liberarea polițelor, cu mențiunea că au fost plătite integral, deși în realitate plata a fost făcută necomplect *au mare le franc*;

Considerând că, pentru asemenea rare împrejurări sau pentru a se stimula falitul să achite pe creditori, nu se poate ridica din mâna justiției mijlocul ca, prin deslănțuirea până la capăt a acțiunii publice, să se pună stavilă falimentelor pregătite, ca mijloc neonest de îmbogățire;

Considerând că, dacă la materia falimentelor este și articolul 880, a cărui interpretare prin raționament *à contrario*, ar putea duce la ideea că falimentul ar fi o chestiune prejudicială pentru acțiunea penală, acea redacțiune însă pusă în concordanță cu rigoarea principiilor deja stabilite, rămâne o simplă inadvertență, iar dacă cuvântul «falit» întrebuintat în altele, ar putea da rezultate ilogice, trebuiește înțeles «cu cel care a încetat plățile sale», odată ce în art. 877 legiuitorul stabilind regula, cu voință fermă bine manifestată și fără umbră de îndoială, a tradus astfel cuvântul «falito», când nimic mai natural și mai ușor — impunându-se prin asemănarea de cuvinte din ambele limbi — ar fi fost să mențină cuvântul «falit», dacă toate preocupările legiuitorului arătate până acum nu l-ar fi îndemnat să inoveze;

Că, astfel fiind, pentru aceste motive, Curtea găsește că poate păși mai departe a judecă înfracțiunea impunită lui Panaghi Leozatos;

Considerând însă că, în fapt, acest negustor se găsea exercitând comerțul în anul 1909, în comuna Periprava, satul Sfistovca, județul Tulcea, într'o localitate fără importanță, unde văzând că nu-i merge bine, a fost nevoit să o schimbe pentru comuna Hârja, județul Bacău; că, aci având o situațiune prosperă, a putut să plătească fără întârziere pe câțiva creditori ai săi, afară de unul, care nici astăzi nu se știe unde se află și numai pentru suma de 200 lei;

Că, din aceste împrejurări, Curtea găsește că el nu a fost vreodată în a adevărată încetare de plăți și articolele 876 alin. 5, 873 alin. 1 și 3 și 881 cod. com., dela bancrută, nu i se poate aplica;

Că, prin urmare, apelul deși în drept este admisibil, în fond însă Curtea, față cu cele mai sus descrise, urmează să-l respingă ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier I. Hagiescu-Miriște, în majoritate, respinge apelul.

Semnați: I. Hagiescu-Miriște, G. L. Dimitriu, C. S. Nacian.

10 *Opiniunea d-lui consilier N. C. Penciu*

Subsemnatul, difer de opiniunea onoratei majorități,

numai în ce privește achitarea inculpatului, și sunt de părere, ca el să fie condamnat pentru delictul de bancrută simplă, pentru următoarele motive:

Având în vedere apelul făcut de d-l procuror al tribunalului Tulcea, în contra sentinței cu No. 1102 din 1915 a acelu tribunal, prin care inculpatul Panaghi Leosatos este achitat de faptul de bancrută simplă ce i se impută, cum și motivele acelu apel;

Având în vedere că, din actele aflate la dosar se constată în fapt următoarele:

Inculpatul Panaghi Leosatos, începe în anul 1909 comerțul de cafea, băcanie și cârciumă, în comuna Periprava, din județul Tulcea, fără nici un capital.

Făcând datori mari față cu însemnătatea comerțului său, într'o bună zi dispăre, după ce împachetează într'un butoiu rămășițele mărfii sale, în valoare numai de 130 lei și 85 bani, lăsând în urmă-i 7 polițe protestate în valoare de 1.771 lei, cum și rămânând deschis la alți 3 creditori cu 5.535 lei. Sezisat parchetul de către o parte din creditori, se deschide împotriva-i acțiune publică la instrucție, pentru delictul de bancrută, iar pedealtăparte, se încunoștiințează tribunalul local ca să procedeze la declararea lui în stare de faliment. Tribunalul, prin sentința cu No. 49 din 28 Septembrie 1914, după afirmările ce-i face un procurator al inculpatului, cum că a achitat 6 din polițele ce s'au protestat, rămânând deci numai una, în valoare de 200 lei, neachitată; fără să cerceteze dacă în adevăr aceste afirmări sunt exacte, căutând să se convingă dacă inculpatul nu mai datoră și alte sume de bani, căci nu se ocupă deloc de cei 5.535 lei, de care procuratorul inculpatului nu pomenește nimic găsește că neachitarea unei singure polițe nu constituie încetare de plăți, respinge cererea parchetului, refuzând să-l declare în stare de faliment. Hotărârea aceasta rămâne definitivă, iar instrucția urmându-și cursul, se trimite inculpatul înaintea instanței penale, pentru faptul de bancrută simplă, iar tribunalul, pentru motivele prevăzute în sentința apelantă, îl achită.

Având în vedere susținerile orale ale d-lui procuror general, care tind la admiterea apelului, cum și motivele invocate de inculpat înaintea Curței, prin apărătorul său, și care sunt consemnate în corpul deciziunii majorității;

Având în vedere că, legiuitorul nostru comercial, prin dispozițiunile ce a înserat în art. 714 și 875 c.

com., a proclamat în mod absolut principiul separațiunii și independenței celor două jurisdicțiuni, penală și civilă, în materie de faliment; procedura falimentului înaintea instanței comerciale și procedura penală, putându-se urmări independent una de alta, ba ceva mai mult, acțiunea publică putându-se pune în mișcare în virtutea acestor texte, chiar și înainte de declararea în stare de faliment;

Considerând că, pe baza acestui principiu, care rezultă clar din aceste texte de lege, reese că lucrul judecat de una din aceste două instanțe, nu poate avea nici o înrâurire asupra hotărârii ce se va da de cealaltă instanță. În adevăr, este în interesul social ca instanțele de represiune, chemate să pedepsească delicturile care turbură ordinea publică, să cerceteze faptele pe cari trebuie să le reprime cu toată independența, fără ca să fie cătușdepuțin împiedicate la aceasta de către instanțele civile.

Considerând că, pe lângă acest argument, nu există absolut nici un text de lege care să proclame influența lucrului judecat în comercial asupra penalului. Art. 300 c. civ., aplicabil la delictul de suprimare de stat civil, singurul care deroagă dela această regulă, nu poate fi aplicabil în speță, neexistând nici o analogie între prevederile acestui text și cazul ce face obiectul discuțiunii în acest proces;

Considerând, de asemenea, că pe lângă aceste motive, nu poate fi vorba de autoritatea lucrului judecat în speța de față, întrucât, dacă vom examina elementele lucrului judecat la ambele cazuri, vom ajunge la rezultatul că hotărârea comercială și cea penală au, una față de alta, deosebite obiecte, se dau între persoane deosebite și au cauze diferite;

Că, astfel fiind, autoritatea lucrului judecat, invocată de inculpat în apărarea sa, bazându-se pe hotărârea tribunalului Tulcea, nu poate avea loc în acest caz, și deci urmează a se respinge această excepțiune ca inoperantă în cauză;

Considerând că, astfel fiind, instanța penală fiind sesizată în regulă despre existența unui delict de bancrută, indiferent dacă inculpatul a fost sau nu declarat falit de instanța comercială, această instanță are nu numai competența, dar este și datoare să constate, în fapt, elementele constitutive ale delictului de bancrută care sunt: calitatea de comerciant și încetarea de plăți;

Considerând că, inculpatul prezent nu neagă că este

comerciant, fapt ce se stabilește și din actele aflate la dosar;

Considerând că, în ce privește încetarea de plăți, ca element constitutiv al bancrutei, după opiniunea noastră, este pe deplin stabilită în sarcina inculpatului. În adevăr, chiar sentința comercială a tribunalului Tulcea, care refuză a-l declara în stare de faliment, constată că inculpatul nu a achitat decât numai 6 polițe din cele 7 protestate, cât s'a afirmat de procuratorul său că i-ar constitui pasivul, așa că neachitarea acestei polițe constituie o încetare de plăți pentru inculpat; dar, afară de aceasta, ordonanța judecătorului de instrucție constată că inculpatul, pe lângă aceste 7 polițe protestate, mai datoră încă suma de 5.535 lei, despre care nu s'a făcut absolut nici o dovadă că s'a achitat;

Că, prin urmare, inculpatul fiind în încetare de plăți, delictul de bancrută simplă ce i se pune în sarcină e pe deplin stabilit, întrucât se constată că pe timpul pe când exercită comerțul, nu a ținut registrele comerciale, nu a făcut inventariul anual și nici nu a făcut declarația cerută de art. 703 cod. com.

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite apelul d-lui procoror al tribunalului Tulcea, și reformându-se sentința tribunalului atacată cu apel, să se condamne inculpatul pentru delictul de bancrută simplă, prevăută de art. 876 al. 5, 877 al. 1 și 3 și pedepsit de art. 881 cod. com.

Semnat, N. C. Penculescu.

20 Opiniunea d-lui consilier A. Anastasin

Subsemnatul sunt de părere, ca și majoritatea, că apelul d-lui procoror al tribunalului Tulcea, contra sentinței penale No. 1102 din 1915, a tribunalului Tulcea, trebuie respins, difer însă de majoritate în ce privește motivele:

Având în vedere sentința apelată, motivele apelului d-lui procoror, apărarea inculpatului și toate actele din dosar, din care rezultă, în fapt, următoarele:

În urma unui denunț, primit la Ianuarie 1914, din partea mai multor creditori, cari arătau că debitorul lor, Panaghi Leosatos, din comuna Periprava, județul Tulcea, a plecat din comună, fiind în încetare de plăți și părăsind marfa ce avea în fosta lui prăvălie. Procurorul tribunalului Tulcea, sezisează — înaintând această reclamație — pe judecător de instrucție, ca să facă cercetări, conform art. 45 pr. pen. În urma cercetărilor

făcute, judecătorul de instrucție, la 3 Mai 1914, comunică parchetului că Panaghi Leosatos a încetat plățile, a săvârșit bancrută simplă și bancrută frauduloasă, cerând să sezeze tribunalul pentru declararea în faliment a acestui comerciant, lucru ce până atunci desigur parchetul nu făcuse.

Terminând cercetările, judecătorul de instrucție, la 11 Iunie 1914, înaintează dosarul parchetului, care, prin rechizitoriul definitiv No. 4121 din 25 Iunie 1914, deschide acțiune publică contra lui Panaghi Leosatos, pentru faptul de bancrută simplă, prevăzută și pedepsită de art. 875 al. 5, 877 al. 1 și 3 și art. 881 cod. com., iar judecătorul de instrucție dă ordonanța definitivă No. 103 din 8 Iulie 1914, menținând calificarea faptului, așa cum fusese făcută de parchet;

Când s'a dat ordonanța definitivă, probabil tribunalul eră sezisat de parchet cu declararea în faliment a inculpatului, însă această cerere n'o rezolvase, fiindcă vedem că, prin sentința comercială No. 49 din 23 Septembrie 1914, tribunalul respinge cererea procurorului d'a declară în faliment pe Panaghi Leosatos.

Având în vedere că inculpatul intimat, prin apărătorul său, a susținut că, întrucât prin sentința comercială No. 49 din 1914, rămasă definitivă, tribunalul Tulcea a respins cererea parchetului care urmărea declararea sa în faliment, acțiune penală nu putea fi deschisă în contra sa, căci nu poate fi bancrută fără faliment; că, în al doilea rând, procurorul tribunalului, după art. 875 c. com., nu poate pune în mișcare acțiunea publică, înainte d'a exista hotărârea de declarare în faliment, decât numai când este vorba de o bancrută frauduloasă, iar nu și pentru bancrută simplă;

Având în vedere că, chestiunea care trebuie să fie rezolvată întâi, este dacă se poate porni acțiunea publică, pentru bancrută, fără să existe faliment, cum este în speța noastră, cererea de declarare făcută de parchet fiind respinsă de tribunal;

Având în vedere că, dispozițiile art. 714 și 875 c. com. au dat naștere la diferite interpretări, împărțite și de doctrină și de jurisprudență: 1° se susține că, din termenii acestor articole, rezultă că acțiunea publică este cu totul independentă de acțiunea comercială, această părere este adoptată în secții-unite și de Inalta Curte de casație; 2° este o altă teorie mijlocie, care admite autoritatea lucrului judecat din comercial în penal; și 3° se susține că, pentru a exista delictul de bancrută, este absolută nevoie să existe faliment declarat.

Impărțim ultima părere, pentru că existența delictului de bancrută, este consecința sau efectul falimentului.

După art. 712 c. com., procurorul, după pronunțarea falimentului, trebuie să ia cunoștință de actele din dosar, pentru a deschide acțiune publică, dacă este cazul. Procurorul nu trebuie să aștepte ca hotărârea de faliment să rămână definitivă, fiindcă, după art. 708, c. com., asemenea hotărâre este executorie provizoriu. Odată acțiunea publică pusă în mișcare, ea trebuie să se termine prin o hotărâre, conform art. 8 pr. pen., și aci se aplică independența procedurii penale de procedura falimentului înaintea jurisdicțiunii comerciale de care vorbește art. 714 din codul comercial.

Mersul acțiunii publice nu poate fi oprit sau influențat de mersul sau starea falimentului, poate să se facă concordat, poate chiar să se ridice starea de faliment, acțiunea publică odată deschisă bine, merge înainte, pentru a se termina prin o hotărâre de condamnare, achitare sau absolvire;

Atât timp însă cât falimentul nu este declarat, nu poate să existe delictul de bancrută simplă sau frauduloasă și nici complici la un asemenea delict;

Având în vedere că legiuitorul, în diferite articole din codul comercial întrebuințează expresiunile «comerciantul care a încetat plățile», «falit», «declarațiune în faliment», care conține una și aceeași idee — comerciantul declarat falit — și acolo unde a întrebuințat altă expresie decât «falit», ca «încetare de plăți», n'a făcut altceva decât s'a exprimat în mod impropriu, așa, în art. 876 cod. com., găsim «că este culpabil de bancrută comerciantul care a încetat plățile, etc.», or, acest articol se găsește în cap. I, despre bancrută, sub titlul VIII, «despre infracțiuni penale în materie de faliment»;

Asemenea și în art. 877, art. 878 «mijlocitorul care a căzut în faliment», 879 «e culpabil de bancrută simplă comerciantul care, chiar înainte de declarațiunea în faliment, etc.», așa că, din termenii pe cari îi găsim în textele de lege, nu se poate trage concluzia că unele delictive sunt născute când comerciantul a încetat plățile, adică înainte de declararea falimentului, și altele după ce falimentul a fost declarat;

Având în vedere că, termenii art. 712, 713 indică că nu se poate deschide acțiune publică înainte de declarațiunea falimentului. Partea finală a art. 714, care vor-

bește de mențiunea ce trebuie făcută pe sentința de declararea falimentului, de hotărîrea penală, învederează. asemenea necesitatea existenței sentinței de faliment.

Art. 714 și 853 c. com., vorbesc de independența procedurii falimentului și de procedura penală a bancrutei, și suntem de acord cu independența acostor proceduri, aceste texte nu vorbesc nimic de independența acțiunii penale față de sentința de declararea falimentului.

În definitiv, credem că nu se poate deschide acțiune publică pentru bancrută, fără să existe sentința de pronunțarea falimentului. Că dispoziția cuprinsă în art. 875 alin. I este subordonată pronunțării acestei sentințe mai în urmă. Că, odată pornită acțiunea publică în urma pronunțării sentinței de declararea falimentului, această acțiune își urmează cursul, fără să fie influențată de ce se va întâmpla în comercial cu falimentul, independența procedurii penale de procedura falimentului, așa că trebuie să se termine conform art. 8 pr. pen.

Considerând că, aplicând aceste principii la speța noastră, întrucât tribunalul comercial Tulcea a respins cererea făcută de parchet, așa că n'a existat niciodată o sentință declarativă de faliment, delictul de bancrută nu există, și atunci bine a fost achitat de tribunal prin sentința apelată, așa că apelul trebuie să fie respins;

Având în vedere că inculpatul intimat, prin apărătorul său, a pus concluziuni, în al doilea rând, că apelul trebuie să fie respins pentru faptul că, chiar dacă se poate porni acțiune publică înaintea pronunțării sentinței de faliment, aceasta, după art. 875 c. com., nu se poate decât numai când ne aflăm în fața unui delict de bancrută frauduloasă;

Având în vedere că și această apărare este întemeiată, de oarece art. 875 c. com., care cuprinde dispoziții de procedură penală în materie de bancrută, trebuie să fie interpretat în mod restrictiv, și întrucât circumstanțele prevăzute de acest articol constituiesc toate sau fiecare în parte bancruta frauduloasă, în care caz acest articol prevede că acțiunea publică se poate pune în mișcare, chiar înainte de declarația falimentului, declarare însă care va urma — după cum am susținut mai sus — rezultă, prin *à contrario*, că acțiunea publică pentru bancrută simplă nu se poate pune în mișcare decât după pronunțarea falimentului;

Că, în speță, faliment declarat nu există, urmează

deci ca, și din acest punct de vedere, inculpatul să fie achitat, iar apelul d-lui procuror al tribunalului Tulcea să fie respins.

Semnat, Al. Anastasiu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Audiența dela 17 Iunie 1915

Președinta d-lui C. V. Rugină, președinte

Savel a Diaconiței și alții cu Fiscul

CONTRAVENȚIUNI VAMALE.— PROCESE-VERBALE DE CONSTATARE.— NEINDICAREA OREI.— NULITATE.— ART. 203 L. VĂMILOR.

CONTRAVENȚIUNI VAMALE.— TENTATIVĂ.— CONSTATARE.— ART. 215 L. VĂMILOR.

1° În constatarea contravențiunilor vamale, indicarea orei comiterii infracțiunii constituie o condițiune esențială, a cărei lipsă atrage nulitatea proceselor-verbale.

2° Tentativa fiind orice început de execuțiune a delictului, care se va fi curmat din împrejurări cu totul neatârinate de voința autorului, în stabilirea ei, urmează a coexistă acte externe de așa natură care să evedențieze îndeplinirea ei în scopul direct de a determina apropiata săvârșire a infracțiunii.

Astfel, faptul de a avea la o distanță oarecare de frontieră lucruri oprite la export, nu constituie o tentativă de contrabandă, atât timp cât, prin dovezi sigure, nu s'a stabilit aceasta.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Savel a Diaconiței, Ion Andone și Dumitru Andone, toți locuitori, plugari din cătunul Prelipca, comuna Salcea, județul Botoșani, în contra procesului-verbal No. 1945 din 17 Maiu 1915, dresat de împiegații vămii Burdujeni, Marin Rădulescu și Victor Iacob, aprobat prin deciziunea Ministerului de finanțe No. 35298 din 1915, după care sus numiții sunt condamnați, în baza art. 192, 198 și 210 din legea generală a vămilor, la plata amendei de lei 1.500, pentru că ar fi încercat să comită contrabandă de export de vite;

Considerând că, din cuprinsul procesului-verbal No. 41, încheat de șeful postului jandarmi Salcea, în ziua de 15 Maiu 1915, complectat cu procesul-verbal No. 1945 din 17 Maiu 1915, al agenților vamali Circ. Burdujeni, se constată că, numiții apelanți, domiciliați în satul Prelipca, au fost surprinși în satul Dumbrăveni, din acest județ, cu trei perechi boi, cu care veneau din iarmarocul Botoșani, spre a-i duce în satul Prelipca, și că, pentru această împrejurare, li s'au dresat actele convenite, fiind învinuiți că boii cumpărați urmau să-i treacă în contrabandă peste frontieră, în Austria;

Având în vedere că, în dovedirea anulării procesului-verbal pentru constatarea contrabandei încercate, apelanții au susținut înaintea tribunalului, numai următoarele două motive: 1° de formă, întrucât este făcut cu violarea art. 203 din legea vămilor, necuprinzându-se ora descoperirii infracțiunii în procesul-verbal încheiat de șeful postului Salcea; 2° de fond, pentrucă, din realitatea faptelor petrecute, nu poate fi stabilită încercarea de contrabandă de vite;

Considerând că, potrivit art. 201 din legea vămilor, orice infracțiune prevăzută și pedepsită de legea de față, se va constata printr'un proces-verbal, care, după art. 203, va arăta: data descoperirii infracțiunii, locul și ora, unde și când a fost comisă; numele, pronumele, calitatea și reședința agenților cari vor face constatarea, asemenea și ale persoanelor cari vor lua parte ca descoperitori la redactarea procesului-verbal;

Că, așa fiind dispozițiunile legii, și întrucât procesul-verbal preliminar, No. 41 din 15 Mai 1915, încheiat de șeful postului jandarmi Salcea, care este actul adevărat de constatarea infracțiunii, nu cuprinde ora descoperirii în alcătuirea sa, și ca consecință nici procesul-verbal încheiat în urmă de agenții vamali, urmează că fiind făcute în afară de prevederile art. 203, sunt atinse de viții de formă, neputând supleă această lipsă împrejurarea că este arătată ora în procesul-verbal No. 1945 din 17 Maiu 1915, dresat de funcționarii vamali, căci acest ultim și diferit proces-verbal, făcând numai constatarea infracțiunii după descoperirea ei, prin relatările date de șeful de jandarmi, constituind o adevărată hotărîre judecătorească, indicarea orei cuprinsă nu poate însemna decât momentul când funcționarii vamali fac constatarea lor posterioară descoperirii infracțiunii. Regularitatea sa nu poate acoperi vițiul de formă din primul proces-verbal al jandarmilor și ca consecință și din acel al funcționarilor vamali, căci lipsa indicării orei comiterii infracțiunii constituie o condițiune esențială, întrucât, după momentul comiterii, legiuitorul a făcut prin art. 193 diferite categorii de amenzi și pedepse, mai grave și mai puțin grave, și după care moment agenții vamali vor trebui să proporționeze condamnările lor;

Considerând că, așa fiind, primul motiv este întemeiat și urmează să fie admis, anulându-se în consecință procesul-verbal No. 1945 din 17 Maiu 1915, întrucât atât acesta, cât și acel încheiat de jandarmi, care i-a servit de bază în constatările făcute, n'au îndeplinit condițiunile de formă din art. 203 legea generală a vămilor;

Având în vedere însă că, deși art. 215 din lege dispune că tribunalul nu va putea admite contra unor asemenea procese-verbale alte nulități decât acelea rezultând din omisiunea formalităților prescise pentru

constatarea infracțiunilor prin acele procese-verbale, cu toate acestea nu poate fi admisibil că nu se poate intra și în examinarea de fond a existenței infracțiunii, pentru a stabili pertractarea ei numai după constatările făcute de agenții instrumentari;

Că, deși după art. 192 din legea vămilor, orice import sau export încercat în contra dispozițiunilor de față, fie în scopul de a nu plăti drepturile cuvenite fiscului, sau de a se încălca o proibițiune, fie numai spre a înlătura îndeplinirea unor formalități, constituie un fapt de contrabandă; totuși și tentativa de contrabandă urmează să fie condusă de principiile generale cuprinse în codicele penal;

Considerând că, tentativa fiind orice început de execuțiune a delictului care se va fi curmat din împrejurări cu totul neatârinate de voința autorului, în stabilirea ei urmează a coexistă acte externe de asemenea natură, care să evidențieze îndeplinirea ei în scopul dorit, de a determina apropiata săvârșire a infracțiunii;

Că, o infracțiune presupunând executarea unui fapt îndeplinit sau încercat, între planul infracțiunii și complecta ei îndeplinire fiind mai multe etape, nu oricare din ele este lovită cu pedeapsa. Actele preparatorii a unei infracțiuni, fără nici o indicațiune externă sigură, care să arate voința criminală a infractorului de a intra în domeniul execuțiunii, rămân neatînse de pedeapsă. Intențiunea delictuoasă chiar dacă ar fi, nu se poate pedepsi, atât timp cât nu se exteriorizează și este înconjurată de îndoială pentru alcătuirea unei infracțiuni;

Considerând că, astfel fiind principiile generale de aplicațiune, numai din simpla împrejurare că, toți apelanții și-au vândut cu câteva săptămâni înainte boii ce aveau, cumpărându-și alții în loc din iarmarocul Botoșani, au fost găsiți în drum, ducându-i spre satul lor de locuință; din nimic nu poate rezultă că încercarea lor eră de a-i trece contrabandă în Austria, când nici o indicațiune deosebită nu putea alcătui această bănuială, și n'au fost surprinși cel puțin la o mică apropiere de frontieră, ci, din contră, la o distanță destul de însemnată, 25 km., iar faptul de a avea lucruri oprite la export, nu poate constitui «tentativa de contrabandă», atâta timp cât, prin dovezi sigure, nu s'a stabilit aceasta;

Că, și pentru acest motiv, în cuprinsul proceselor-verbale de descoperirea și constatarea contrabandei, nefiind arătată în ce anume real și dovedit consistă tentativa impusă apelanților, urmează că și din acest punct de vedere să fie anulate, ca neconstatând consumarea nici unui fapt.

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude-supleant Constantin C. Simionescu, anulează, etc.

Semnați: Const. V. Rugină, Const. C. Simionescu.